

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnici v gosposki ulici, blizu „treh kron“, na starem trgu in v nunski ulici.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi na se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Vabilo.

P. n. gospode naročnike, katerim je naročnina potekla, vljudno vabimo, da nam pošljejo naročnino za prihodnje četrtletje. One gg. naročnike, ki so na dolgu za preteklo leto in mesece, iskreno prosimo, naj zaostanke poravnajo, da bo moglo opravištvu svojim dolžnostim zadostiti. Vse gg. naročnike pa prosimo, da ostanejo zvesti našemu listu, in da skušajo tudi novih naročnikov pridobiti, ker le tako bo imela „Soča“ potrebno gmotno podlago za krepkejšo in raznovrstnejšo duševno delovanje. Vrh tega se priporočamo vsem rodoljubom, naj bodo naročniki ali ne, da nas podpirajo pri našem delu z dopisi, sestavki, naznanili, opomini, poduki, nasveti, ker več očíj več vidi, in z združenimi močmi se dá več doseči, kakor če list sloni le na enih ramenih.

Uredništvo in opravištvu.

Poročilo dr. Jos. Tonklija pred volilci dne 10. septembra 1882 v Kobaridu.

„Slava gospoda, slovenski možje!

Kedar sem v Gorici dne 24. avgusta 1880 na dan sv. Jerneja v dvorani slovenske čitalnice v kratkem svoj program razvijal kot kandidat za poslanca v državni zbor, obljubil sem bil potezati se v državnem zboru za vsakovrstne gmotne in duševne interese svojih volilcev, in vsako vlado podpirati, katera bi se resno kazala nam prijazna.

Da bi mogel laže svoje obljube spolnjevati, vstopil sem bil koj v klub desnega središča, kateri je bil tedaj najmočnejši, v katerem so sedeli tudi vsi slovanski poslanci na jugu.

S pomočjo tega kluba sem bil izvoljen v mnogo važnih odsekih in naposled tudi v odsek za železnice.

Že v prvi sesiji državnega zbora sem poudarjal važnost državnih in skladovnih cest na Goriškem sploh in v okrajnem glavarstvu Tominskem posebej. Dokazaval sem nujno potrebo, da bi se zravnili strmi in nevarni klanci na državni cesti, ki pelje po soški dolini iz Gorice na Koroško, in pa sezidali mostovi

na potokih, kateri pri vsakem večjem dežju promet zabranjujejo in celo ustavljajo. Ob enem sem poudarjal, da bi bilo jako potrebno, da bi se v interesu kupčijskega prometa in pa vojaškem za obrambo napada od zunaj od južno-zapadne strani proglasila cesta od Kobarida do Štupice in od Čigina čez sv. Lucijo prek Idrijce do Idrije za državno, in sprejela v oskrbništvu državno.

Vsled mojega prizadevanja so bilo za leto 1881 privoljene zdatne podpore za predelanje ravno omejenih cest, in pa za preloženje državne ceste pri Plavi, in za letošnje leto pa je bila dovoljena potrebna vsota za napravo zidanega mosta na potoku pri Idrskem. Za prihodnje leto pa upam, da mi bo mogoče doseči, da bo sprejeta cesta od Kobarida prek Robiča do laške meje pri Štupici v državno oskrbništvu, da se bo dovolila zdatna podpora za razširjenje skladovne ceste ob Idrijci in pa dovolila potrebna vsota za predelanje ozkega, strmega in nevarnega klanca pri Ovinku in pa pri Trnovem na državni koroški cesti. (Dobro-klici!)

Kar se tiče železnice, je bila v državnem zboru Predelska železnica tako razupita, da si ni upal nikdor o njej besedice spregovoriti.

Meni gre čast, da sem to železnico zopet spravil na dnevni red, (pravilo) in se zanjo poganjal v železniškem odseku državnega zbora dokazovaje, da ona veže po najkrajši črti Rudolfovo železnico s Trstom in morjem, in da ugaja tudi vojaškemu interesu, ker v prvi vrsti biva v soški dolini zvesti in hrabri slovenski rod, kateri bi znal sam to cesto braniti od sovražnih napadov (mnogoštevilni dobro!); v drugi vrsti bi jo varovali neprekorajljivi visoki hribi in v tretji se bo morala itak pri Robiču napraviti mala trdnjava, da zapre pot sovražnim trumam, ki bi hotele po Nadiški cesti premikati se na avstrijska tla. (Živio! Prav dobro! Živio!)

Nadejam se, da so se najviše osebe vojaške in v tej stroki mirodajne o resnici moje trditve prepričale, in da se ne bodo ustavljale več železnici Predelski.

Ako bi pa imela biti ta železnica iz strateških ozirov zavržena, priporočal sem pa zvezo Rudolfove železnice od Loke prek Idrije po Idrijski dolini čez sv. Lucijo v Gorico do Trsta (tudi prav), katera bi bila sicer daljša od Predelske, ali šla bi večji del po ravnem, stala bi manje, in vozovi bi pa hitreje po njej drdrali.

Upajmo, da bo ena ali druga dovoljena, in po-

tem bo tudi v naših krajih nastala plodnosna obrtnija in trosila nam potrebno blagostanje, ker potem bi nastalo nešteto vsakovrstnih tovarnic gledé cene gonilne moči, ki jo imati reka Soča in Idrijca in gledé da imamo mnogobrojnih pridnih in delalnih rok v tukajšnjih pokrajinah. (Dalje prih.)

Slovenska slavnost v Trstu.

Po mnogih ovirah, spletkah in odlogih gledé na blagoslovljenje zastave slovenskega delalskega podpornega društva v Trstu, smo z radovednostjo in mnogostranskim dvomom pričakovali poslednjič naznanjeni obrok dne 24. sept. 1882, katerega se je imelo blagoslovljenje ali izvršiti ali pa odložiti — ad Kalendas graecas. Na Goriškem niso dobrega več pričakovali, potem ko so jim naravnost in po ovinčkih dohajale razne novice in govornice, nikakor ne tolažilne ali celó razveselilne. Mnogo rodoljubov vsled tega ni več verovalo na srečno izvršbo lepega namena, in mnogi se zaradi tega niso hoteli napovedane slavnosti udeležiti. Kljub neugodnim sodbam so ravno z Goriškega hoteli mnogi biti navzoči pri slavnosti, o kateri se je toliko govorilo in pisalo. Videli si 24. sept. zjutraj na goriškem kolodvoru mnogo občinstva, namenjenega v Trst. Veteranska godba, sestavljena iz 25 udov naših Prvačanov, se je tu prva sprehajala. pričakujoč raznih tovarišev, in teh se je nabralo iz udov podpornega društva goriškega, goriške čitalnice in drugih mož in gospodov s Kanalskega, Gorice, Šempasa itd. nad 100 deležnikov. Goriško podporno društvo v družbi s čitalničarji goriškimi je prišlo s svojo zastavo, enako tudi Kanalsci. Mnogi so prišli še za nami s poznejim vlakom. Taka skupina, ki se ni prestrašila ne govoric o žugajočih bombah, ne slabega vremena, je deležnike spodbudila, da je veselje med njimi zavladalo. Mnogo je pripomogla k živahnemu razgovoru tudi omenjena veteranska godba, in nebo se je bilo po 4 urah zvedrilo ter vedro ostalo ves dan do 7. ure zvečer.

Nabrežini se je ustavel vlak ljubljanski; zvedavo smo gledali, kje bi rudečesarjcnike, slov. Sokole, iz Ljubljane zasledili. Ali nismo jih mogli zagledati, in še le na tržaškem kolodvoru smo izvedeli, da so jim prepovedali prejšnji dan skupno ali korporativno udeležbo v sokolski obleki. Goričani, dasi napravljeni na neprijetnosti, so bili vendar osupnjeni s to prvo novico,

LISTEK.

Instrukcija

deželnemu glavarju goriškemu na početku 18. stoletja, ali navod njegovemu delovanju.

Dne 19. novembra leta 1721. imenuje cesar Karol VI. grofa Franca Antona Lanthiera zaradi „njegove zvestobe in udanosti do cesarske hiše, kakor tudi zaradi njegovega natančnega in brezmadežnega službovanja“ za deželnega glavarja goriškega in poveljnika vojaške posadke na goriškem gradu, in sicer na tri leta, kakor je bilo takrat v navadi. Cesar se je podpisal na imenovalnem listu kot grof goriški in gradiški in Goriško imenuje pokneženo grofijo. Razen tega, da v tem pismu grofu priporoča zvesto in udano službovanje, kakor se spodobi deželnemu glavarju proti svojemu gospodu, dá mu še posebno instrukcijo ali navod, po katerem naj se za časa svoje službe natanko ravna.

Ta navod naklada grofu, naj zlasti skrbno preganja roparje („bandite“), katerih je moralo takrat mnogo na Goriškem biti, in naj nadzoruje posadko na goriškem gradu, da se bode redno držala in pošteno obnašala. Naj ne začinja nikake vojske in naj

ne sklepa miru z nikomer brez višega dovoljenja. Posebno naj pazi, ker je Goriško kot mejna dežela jako važna, na beneško mejo, zlasti kjer je morda preprij o njej, ter naj jo vsako leto enkrat objezdi in pregleda ter pomanjkljivosti in nerednosti vladi v Gradec naznani.

Naj pazi, da se brez višega dovoljenja nikdor ne naseli na avstrijskih tleh. Naj brani plemstvo, meščarstvo in podložnike ter naj čuje nad njih pravicami, da se jim ne bodo kratile, kakor se je s posebnim reverzom (zavezuim pismom) zavezal, da bo to spolnoval.

Potem sledijo poedine točke, katerih tu le najvažnejše navedemo. 1. Deželni glavar naj pazi posebno na sveto vero, da se ne bodo razkolništva in krivi nauki po Goriškem širili. Noben nekatolik se ne sme čez potrebo na Goriškem muditi, še manje pa brez cesarskega dovoljenja se onde naseliti. Zlasti naj ima pred očmi in naj varuje cerkve, hiše božje, bolnišnice in druge milosrdne naprave. 2. Deželni glavar ali, kadar njega ni doma, deželni oskrbnik naj pazi na to, da se vse pravde, kolikor je mogoče, hitro izvršijo. 3. Te pravde naj se v-ako toliko časa notranjeavstrijski vladi pošiljajo. 7. Sliši se, kakor bi bil goriški urad v posebnem neredu, in da ima premalo uradnikov, da ležijo pisma neurejena tu pa tam, tako da jih more vsakdo vzeti in odnesti, ali pa da se drugače poizgubijo. Glavarju se torej naloži, naj ukaže goriškemu kanclarju, katerega je ta posel,

da uradnijo v red spravi, naj dalje najme novih sposobnih močij, ter naj stare odpusti, če niso za rabo. 8. Nihče ne sme pri sodnijski obravnavi in pri razsodbi sodelovati kot prisodnik, če je v zatožencem v sorodu v prvem ali v drugem členu. 9. Glavar naj pazi zlasti na ubijalce, katerih je na Goriškem veliko, da bodo po zasluženi kaznovani. 10. Vse kriminalne tožbe, ki jih od časa do časa na Goriškem obravnavajo, naj vladi v Gradec oznanja. 11. Naj zopet razglasi vsa povelja soper prepovedano orožje in soper razbojnike. 12. Če se najde pri kakem gospodu ali kmetu prepovedano orožje, naj razsodi soper njega deželni glavar z nekaterimi gospodi ali kmeti, kakor je bil cesar po nasvetu notranje avstrijske vlade že 13. avgusta 1553. dovolil. 13. Ker je na Goriškem več posameznih jurisdicentov (sodnijskih oblastnikov) in deželnih sodnikov, ki niso podvrženi deželnemu glavarstvu, naj pazi, da bodo tudi ti pravično in postavno pri sodstvu postopali, da bodo zlasti na razbojnike pazili in jih preganjali; in zato naj bode glavar s temi sodnijskimi oblastniki, v vednem dopisovanju. 14. Ker mu je izročeno 100 nemških vojakov (nemškutarjev), da varujejo grad in v pomoč pri eksekucijah soper hudodelnike in nepokorneže, naj pazi da bodo ti vedno disciplinno vzdrževali, da boč, kolikor mogoče skupno vkvartirani, da se med njimi nikaka zarota ne izcimi, da ne bodo nadlegovali prebivalcev. (Dalje prih.)

in ni jim pomagalo, da jih je prišel slavnostni odbor pozdravit na veliki kolodvor. Obrazi so jim še bolj zatemneli, ko so jim naznanili, da društva, v večem številu ob kolodvoru zbrana, ne morejo v mesto niti z godbo, niti z razvitimi zastavami. Tolažili smo se, da „obstoječe razmere“ se tudi z višega mesta pripoznavajo kot „neugodne“, kar se je še po 2. sept. od mnogih stranij tajilo. Šli smo raztreseni in pobiti za zaviti zastavi, v tem ko so se po oknih tržaških palač in po ulicah posmehovali — menda ne v naše veselje in spodbudo. Znana stranka si je pač mislila, da je še mogoča, ko se vstvarja „razmere“, ki torej še „obstajajo.“ Hm! Dospel kraj mesta pred velikansko poslopje „Politeama“, se ustavimo in okrepimo s kosilcem, se v prosti pol urici spoznavamo in drug družega tolažimo. Sokolci se vendar prikažejo tu pa tam v rudeči obleki; vsaj tržaških in zagrebskih ni bila zadela (prava beseda!) nobena bomba. Ob 9. uri se razvrste na široki ulici pred „Politeamom“: na čelu naša goriška veteranska godba, „Sokol“ zagrebski z zastavo, društvo „Kolo“ iz Zagreba z zastavo, razdrski fantje z zastavo, ljubljanski „Sokol“, pevci ljublj. čitalnice, postojnska čit. z zastavo, Kanalska čit. z zastavo, slovensko podporno društvo goriško in čitalnica goriška z zastavo,*) podporno delalsko društvo iz Ajdovščine z zastavo, „Sokol“ tržaški z zastavo, veterani tržaški, „Unione operaia“, fakinski društvo, „Fratellanza Artigiana“, telovadno društvo „Eintracht“ (poslednjih 5 iz Trsta), sezanska čit., trž. čit., delalsko podporno društvo tržaško, pevski zbor skedenjski z zastavo, potem razne manjše deputacije in pevski zbori iz okolice. Tem društvom se je pridružil okoli in okoli mnogo ljudstva razne barve in narodnosti, ki se iz radovednosti zborov in shodov oklepa ob vsaki priliki. Tako se je množica zdrla z godbo naprej proti sv. Ivanu, h kateremu vede cesta nekoliko nadse. Kmalu zunaj mesta nas pozdravijo močni topiči, katerih odmev se je od bližnje gorice mogočno glasil. Naproti pride kopica zalih deklet, po domače (mandrijarski noši) oblečenih, katere so „Sokolom“ pripelje krasne vence. K sv. Ivanu nam je kazal pot slavolok s slov. napisom. Na hišah je bilo tu in tam videti kako zastavo. Skozi ože ulice dospemo na planjavico pod cerkvijo sv. Ivana, pod vasjo, ki ima krasno lego med rodovitnim poljem in bogatimi logi, v zavetju za lepo goró. Pred nami na položni planjavici ali ležnici se odpre krasen razgled po gostih zastavah in lepih odrih. Med zastavami si zasledil samo par narodnih, toliko več pa drugih. Prej ko ne je bila tudi tu prepeved. Na kraji pred seboj občudoval si lep altar, na levi in desni pa prekrasna paviljona, na desni s streho narodnih barv.

Društva se razdelé po širokem in še daljšem prostoru, gostje se oddirajo po stoli in se približujejo paviljonu na desno. Tu zapazimo že tekajočega g. N a b e r g o j a, drž. posl. Burgstallerja, dr. Bazzonija, trž. župana, g. nadzornika Klodiča, več duhovnov in drugih gospodov. Na levi so razvrščena zala dekleta, mestna z belo-rudečimi in črno-rumenimi trakovi čez ramo, slovenska pa v narodni noši; mnogo jih je, pa vse s šopki v rokah. V tem pridrdra kočija, ki pripelje namestnika in namestnico, danes tudi kot namestnico kumice cesarjeve Štefanije; veteranska lin vojaška godba zagodeti pa cesarsko pesem. Namestnica stopi pod paviljon na levo, namestnik pa tik altarja pod desni paviljon na desno mestnega župana.

Tiho mašo prične domači sv. ivanski župnik ravno ob 10 1/4, vojaška godba svira „pred Bogom“, med darovanjam zapoje pa „Kolo“ hrvaško mašo tako natenko in mило, da se je vse čudilo izurjenim pevcem in pa njih vodji g. Eisenhutu. Po maši priveže namestnica kumica od cesarjeve Štefanije podarjeni trak na prekrasno zastavo, potem pa privežeti 2 gospodični trak, podarjen od trž. Slovenk. Župnik nato blagoslovi zastavo in zabije prvi žebelj v njo v imenu sv. Trojice, namestnica kumica pa v imenu prave kumice cesarjeve Štefanije, namestnik v imenu cesarjeviča in trž. župan v imenu mesta. Na to zabijajo žebelje predsedniki raznih društev, itd.

Zastavo postavi njen noslec pred tribuno nasproti in oddaljeno od altarja. Predsednik podpornega društva trž. g. V. Dolenc stopi na tribuno in ima daljši govor z močnim glasom. Najprej izrazi željo, da bi Bog uhranil društvo, kateremu velja slavnost tega dne, se sponinja nato izrednih lastnostij cesarja Franca Jožefa, kateremu vse ljudstvo zagradi 3 kratni nadušeni živio! Ljudstva in vsega občinstva je bilo zbrana prejšje ko ne nad 10000, in potem je soditi impozantni klic našemu vladarju na čast. Živio je bil združen ob enem za presvetlo cesarico, in je bil spremljan s cesarsko himno od obeh godb. Enako nadušeno je veliki shod zaklical tisočeri živio cesarjeviču Rudolfu in cesarjevni Štefaniji, prvemu kot pokrovitelju, drugi kot kumici društva. Govornik se je spominjal tudi zaslug namestnika Depretisa za društvo in namestnice Depretis kot namestnice kumice. Živio se je razlegal tudi k temu pozivu. Nenavadno ali za goste nepričakovano je bilo, da je k slavnosti došel tudi trž. žu-

pan, katerega je na poziv govornikov shod tudi pozdravil z živio! Govornik je izrazil upanje, da je dohod županov dobro znamenje za boljše narednostne razmere v Trstu. Pozdravil je govornik došla društva slovenska in slovenska, zlasti pa nemška in ital., ki po takem pripoznavajo potrebo skupnega in bratovskega življenja pod avstrijskim zaščitom. Ude trž. podpornega društva pa je spominjal na panj, slikan na novi zastavi, ki naj bo zgled društvu v pogledu na marljivost, varčno nabiranje in slogó čebelic. Nato iz roči zastavo noscu v božjem imeau s klicem: Bog ohrani. Bog živi naše društvo!

Govornika so z živio klici pozdravili. Družice venčajo potem naj prej novo in potem zastave drugih društev z lovorjevimi vencí. S tem je bila svečanost bistveno dovršena; namestnik z namestnico odide med gromom topičev, sviranjem cesarske himne in živio klici. Visoka gospoda se razide, društva se pa razvrste v prejšnji red ter z ovenčanimi zastavami in med godbo se vsujejo na ulico proti Politeamu, od koder so prišla zbrana k svečanosti.

Ob 11 1/2 pop. zbralo se je blizu 400 gostov k banketu v veliki dvorani politeamski. Stoloravnatelj je bil izvoljen na nasvet g. V. Dolenca g. Polić. Med obedom je svirala vrla veteranska godba goriška, so se odlikovali v petji zagrebski pevci in so se vrstili za njimi še drugi pevski zbori. V mes pa so sledili raznovrstne napitnice presvit. cesarju, cesarici, cesarjeviču in cesarjevni. Napilo se je tudi namestniku, in namestnici Depretis; bar. Depretisu je g. Nabergoj celó v drugič napil. Hrvatje in Slovenci so povdarjali bratsko vzajemnost, katero so slikali ne več kot vzor, ampak kot doseženo dejanstvenost. Zastopnik ljub. „Sokola“ je obžaloval, da niso smeli priti „Sokolci“ iz Ljublj. v svoji opravi združeni, v tem ko zagrebskim „Sokolcem“ ni nikdor nevarnosti slikal. Rih. Dolenc je našteval v napitnici zasluge V. Dolenca, katerega je predočil kot soprobuditelja nekdanjina Goriškem in kot rešitelja slovenske stvari na Tržaškem; vsled tega da je zdaj tamo vse živo, na Goriškem pa vse mrtvo. Vsled tega se je bilo treba tudi 2 krat oglasiti, da je prišel do besede zastopnik goriškega podpornega društva g. dr. Gregorčič; ta je srčno voščil razvoju trž. društva in je povdarjal vzajemnost goriških in trž. Slovencev. Mi o stvari samo poročamo, kakor se je vršila; k temu spada tudi to, da so nekateri po 2, 3 krat napivali, drugi pa nobenkrate, tudi ko bi bili želeli. Bil pa je banket zares izredno lep in velik; ure so kmalu pretekle onim, ki so sodelovali, in onim, ki so samo gledali in opazovali. Ob 5. uri so se gostje razšli in se potem z veliko množico kakih 3 do 4000 ljudij zopet zbrali pri veselici v Drežarjevih prostorih. Tu smo slišali izvrstno vojaško in našo veteransko godbo, slovensko petje, izvršeno od ženskega zbora večinoma nežnih še mladih dekletic; ta zbor moral je 3 krat ponavljati eno in isto pesem.

Na vrsto so prišle 2 krat vaje ljublj. „Sokolcev“, ki so v občudovanje gledajočega občinstva silno težavne vaje z največo spretnostjo izvrševali, pa za to tudi neizmerno hvalo želi. Naposled bilo je še srečkanje z raznimi dobitki, ki so vmes mnogo smeha provzročili. Deležniki te veselice, ki je po 11. uri nehala, in ki se je potem v drugem prostoru s plesom nadaljevala, so imeli med izvršitvijo priliko spoznavati in o današnjem dnevu pogovarjati se.

Bila je slavnost po vsem srečno izvršena, v bistvenih delih tudi ob lepem vremenu. Kdor se je pravnika udeležil in je vse točke samo na zunaj ogledoval, moral je biti s celoto zadovoljen, če tudi je obžaloval, da se ni spored natenko izvrševal, in ne taore zameriti gledé na velika opravila, če se je kaj prezrló. Po številu udeležnikov je veliki shod vsakega razveselil, če tudi je opazil, da mnogi gledalci niso spadalí k naši narodnosti. Saj Slovenec sedanje dobe je zadovoljen, če se tuje zanj samo z; radovednostjo zanima. Vsa slovesnost se je vršila pa tudi v lepem redu, in kakor v Gorici ob cesarjevem dohotu, ni bilo nikjer kaljenja miru; policija ta dan je imela lahek posel. Saj pa so slavnosti tudi odvzeli vse one točke in prilike, katerih bi se bil Slovenec najbolj razveselil, v zavesti, da mu je dovoljeno skupno in združeno gibanje. Lah se ni imel nad ničemur spotikati, ker kakor ovčice so se udali udeležniki in v še večji meri osnovatelji svečanosti. Takó se slovenski narod z lepa ni še uklanjal v sedanji dobi, kakor so se pokorili voditelji svečanosti 24. sept. v Trstu. Nazdravljali so na strani, kamor se Slovenec primorski s sočutjem ne more obračati, in nič jim ni pomagalo, da so slov. podpornemu društvu dosegli visoko čast, pokroviteljstvo samega cesarjeviča Rudolfa, in kumstvo same njegove visokej soproge. Prekrasno zastavo so dobili; ali celó trak cesarjeve z napisom „Štefanija Delalskemu podpornemu društvu“ in „V spomin 10. Septembra 1882“ bo pričalo o ironiji, katera je vladala nad našo svečanostjo. Po vsem tem se človeku vsiljuje prašanje, ali je bilo zares toliko oportuno ob takih „obstoječih razmerah“ nekaj dosežati, ki se ne strinja na druge strani z zgubo, katero je narod trpel, in bo njegovo hudo stanje zabeleženo v nepristranskih zapisnikih svečanosti 24. sept. 1882

pri sv. Ivanu v Trstu. Hudo ali opravičeno je naše prašanje: Ali je slov. podpornemu društvu toliko potreba bilo zdaj zastave, za katero so se terjale tolike žrtve? Mi dobro ocenjujemo atrakcijo zastave pod visokim zaščitom ali slabo spričevalo bi dajalo društvo o razvojnih svojih pogojih, ko bi ne moglo čakati ugodnejih časov za dosego blagoslovljenja zunanjega društvenega znamenja, ki je združeno v zastavi.

Pa obrnimo se z upanjem v bodočnost; ker ima sedaj društvo v svoji zastavi takó rekoč svetiljo, z narodnimi žrtvami pridobljeno, mora voditeljem društva najsvetejša dolžnost ostati, da bodo nepremakljivo vodili, zbirali in množili oni del naroda, ki je po besedah slavnostnega govora pri sv. Ivanu še v 16000 razkropljen in oziroma zgubljen po kotih tržaškega mesta. Okrepi Bog voditelje v potrebnih lastnostih in podeli ubogemu narodu zaupanje, da se društva oklene, ki kot tako goji preplemenite namene!

Dopisi.

Čepovan, 24. sept. Vedno rastoči stroški in množče se potrebe silijo dandanes tudi gorskega kmeta k napredku v njegovih strokah. Posebno pa mu je mar unna živinoreja, ta pravi steber i zaslomba kmečkoga stanu. Zato je tedaj slavna kmetijska družba ustregla našim željam i potrebam, da nam je poslala g. Fr. Žepiča nas podučevati v umni živinoreji i v tem, kar je z njo v zvezi. Ko je poprej uže obhodil glavne občine ob S.či, je prišel danes v našo dolinico. Obilno število gospodarjev se je zbralo k poduku, kateri so pazno poslušali. Praktični nauki i dobri sveti g. govornika so našli tu verna ušesa. Za navadnega moža je sicer dve do tri ure trajajoč govor nekoliko utrudljiv, a g. Žepič je znal to utrudljivost odstraniti s pogovarjačim se podukom. Lepa hvala mu!

Pozneje je g. Ž. s prijatlom iz Gorice razveselil s svojim prihodom domačo družbo na „Močilah.“ Te prilike so se čepovanski fantje poslužili, da so g. profesorju v zahvalo i na čast njegovemu tovaršu zapeli lepo število narodnih pesnij.

Na Krasu, dne 27. sept. Veliko se zdaj govori o nevarnem vlaškem elementu na Primorskem, in iščejo se zdravila, da bi se te nevarnosti izognili. Slovencem je pa Vlah tudi škodljiv od posebne, v nasledkih prav hude strani.

Da zunanji Vlah v naših deželah mir kali in gospoduje, to je deloma vlada, deloma tudi smo si sami krivi. Kjerkoli je kako veče podjetje, kjerkoli je kaka obrt in kupčija, kjerkoli so tudi mala dela, kjer bi si naš borni delavec vsakdanjega kruha prislužil, sebe in družino preživil — tje prilomati iz blažene Italije bosonog in razcapan Vlah, ter iztrga edini in zadnji grizlje našemu ubogemu obrtniku in delavcu kruh iz grla, v malih letih se tu vdomači, dospe do velikega bogastva z žulji vrojenih slovenskih deželanov, ter gospodovati začne čez celi naš narod. Gospoda moja! dandanes velja človek toliko, kolikor plača, in izobražen gospod mi je povedal, da niso irredentari samo v Trstu, ampak tudi drugod, da jih je sicer še zelo malo, a ti delajo z denarjem. Takim stavimo se tedaj stalno v bran, energično zavrzimo vse, kar je v sorodu z irredentskim duhom — saj tudi nam ne manjka ni spretnih delavnih močij, ni obrtnikov, ki bi jim konkurirali; in potem slavna dunajska, sicer nam še do zdaj priljubljena in tudi pravična vlada, naj blagovoli nam preskrbeti, da nam ne bodo dohajali dopisi iz mejnih uradnij italijanski, da naši obrtniki in delavci bodo v svojej deželi ostali ter si s primernimi dobitki in delom vsakdanji kruh zaslužili; konečno naj vsakega iz blažene Italije privaudranega potepuha v svojo donaćijo zapodi — tako bo nemir in nevarnost od strani irredente kmalu pri kraji.

V Štjaku dne 15. sept. (Letina, nova čitalnica). Zelo redki so iz naših plodonosnih hribov dopisi. Desetletja spé naši dopisniki dušno spanje, ne zanimajoč se za lokalne, niti obče interese. In vendar ni pri nas brez zanimivih obratov in duševnega gibanja. Tudi kraj ni tako boren, da bi ga smeli prezirati. V to so nam pravi svedoki bližnji naši Notranjci, ki nam leto za letom tisočake donajajo za izbornu našo kapljico. Osebito so nas letos prav mozo obrali, tako da ni po nobeni ceni več kaplje dobiti. Za to ni se nam čuditi, če trgatve teško pričakujemo. Kar se dostaje letine, smemo se letos, v primeri našim sosedom, katerim je pogubonosna toča provzročila dosta zla, še srečne šteti. Naši vinogradi nam obetajo dobro trgatve. Zeleti bi bilo le še 8 gorkih deževov, in potem si upamo našim vinskim kupčjem postreči z izbornu kapljico. — Tudi v stolici naših hribovcev ni brez živahnega gibanja in zanimivih promemb. Višje oblasti so nam menjale g. učitelja, kaplana, občinsko starešinstvo, župana itd. Razburjenje in prepiri so ponehali, in mesto teh nastopil je mir, jedinstvo in napredek. Ravno kar je ustanovila odlična naša inteligenca „Slovensko Čitalnico“, — domače ognjišče, ki jim bode jeklena vez bratske vzajemne osti in ljubezni ter vir omike, narodu toliko potrebne.

*) Poročilo Ed. je po naključju izpustilo goriško podporno društvo in čit. z zastavo in je ta prostor dopolnila s sokl. čit. in zastavo, katerih pa ni bilo navzočih. Ur.

Odposlala so se uže pravila našemu vis. c. kr. namestništvu v potrdilo, o katerem upamo, da nas v kratkem razveseli z ugodno rešitvijo. Ravno tako trdno upamo, da je temeljni kamen naši mladi čitalnici nerazrušljiv, ker so ga postavile le vstajne, izborne moči. Tem večja radost in nada nas navdaja, ko vidimo naš domači pevski zbor tako vstrajno napredovati. Ta nam bode duša pri čitalničnih veseljih. Narodni pevci so res prava dika in ponos narodu, ki ima v nemili svoji osodi toliko britkih ur. Radi tega narodni pevci, le na noge! Urite se v narodnem in cerkvenem petju! Vaš trud in požrtvovalnost ne bosta nikdar zgubljena. Narod vas bode visoko cenil in poštoval, ter kot bisere svojih sinov vpisal v zlato svojo kroniko!

Hribovec.

Iz Loga, na koroški meji, 26. sept. (Post festum). Ker ni hotel nikdor nič poročati o sprejemu cesarja v naši soseski, se oglasim pa jaz, če tudi kasno. 11. t. m. pripelje v naš kraj pol ure predpoludne kočija gg. namestnika trž. in glavarja tolminskega, ki sta šla cesarju naproti na Predel. Ustavita se sredi Loga, v zares prelepo ozaljšanem kraju. Dva velika slavaloka, katerih eden je presegal celó visokost cerkve, pa ni vendar simetrije kalil, vabila sta v to med cerkvijo in farovžem z gostimi smrečnimi maji, rekel bi, gaji olupšani kraj. Vse je bilo z zelenimi, s cveticami natakneanimi venči prepreženo. Značaj avstrijsko slovensk popolnoma izražen; kajti razven na slavalokih, kjer so vihrale bolj avstrijske, cesarske i cesaričine zastave, plapolalo je iz zvonika in vikaške hiše slovensko znamenje v 8 erih po 4 metre dolgih zastavah. Tudi maji niso zatajili rojstnega kraja; a nikdorini ugovarjal vikarjevemu ravnanju. Na tem prostoru sprejme g. vikar S. iz cerkve prišla visoka gosta ter ju odpelje v farovž, da bi jima krasni šopek, z belim cvetličnim napisom „Na zdar“ iz dratnega zaboja vzdignil. Eleganten izdelek; dovršena popolnost, izrazil se je visok gospod. G. vikar prinese gospodoma vina, in ona potem odričeta na Predel. Nebo je bilo jasno, a kakor hitro se g. župan loški in g. vikar svideta, podoblači se nebo. Pa zakaj? G. vikar hoče slovensko Nj. Veličanstvo nagovoriti, a g. župan, ki je pravi ud nemškega Schulverein-a zahteva, da nikakor ne slovenski, ker on slovenski ne zna, nemška beseda mu pa, kakor on sodi, pa ne drugi, gladko teče. Dobro! pravi g. vikar, pa deklinco s šopkom morate potem Vi predstavljati. Odgovor: Ich bin nicht der Schullehrer. Vikar: To ne spada sem. Župan; Ich will halt der erste sprechen, sonst komme ich nicht an die Reihe, denn ich bin für die Gemeinde da. Vik.: Machen Sie, was Sie wollen. In res nastavi se g. župan na prvo vrsto.

Ko Nj. Veličanstvo dojde, na mestu, da bi se bil g. župan približal, potegne se-alj hote alj ga je le vrglo neznano — še dalje za slavalok in cesar pristopi k g. vikarju z nagovorom: „Sie sind der Ortsgestliche hier?“ „Zudienen E. Majestät.“ Na to odstopi g. vikar za korak, in nagovori, ker je bil nemško nagovorjen, tudi nemski, drugače bi bilo drugače.

Nato sledi 3 kratni živio od vse tu zbrane občine. Potem se prikloni g. vikar in pravi slovensko: „Vaše Veličanstvo! Imam čast, tukaj mlado deklico predstavljati.“ Dekletce — Milka Strukelj s šopkom potem spregovori slovenski: „Vaše velečanstvo! V znamenje popolne udanosti tukajšnjega slov. prebivalstva naj blagovoli Vaše Veličanstvo ta šopek vzprjeti.“ Cesar sprejme šopek in reče slovenski: „Ti si prav dobro govorila.“ Na to predstavi g. vikar Herrn Bürgermeister. Tuberkulozni ljudje ne kašljajo toliko v sili. Basta, kaj da je govoril v nemškem jeziku, še sam ne ve. Cesar si misli svojo in se obrne k g. vikarju, kateri mu občinski zastop, šolsko mladino in obč. ljudstvo sploh predstavi. Nj. veličanstvo obišče cerkev, moli ter se čez vse, sosebno radi snažnosti popolnoma polhvalno izreče, ter se mu še enkrat za lepí patriotični in srčni sprijem zahvali. Koncem bil je še g. vikar poprašan, česa cerkev najbolj potrebuje, in ko je omenil, da ure, se mu je zdatna pomoč zagotovila, in res v napravo ure imajo uže 200 fl. V Logu ohranilo je ljudstvo v tem slučaju popolnem svoj t. j. slovenski značaj. Sicer je bil g. župan, ko je bilo uže Nj. Veličanstvo z dvorstvom odšlo, „Hoch lebe Euere Majestät“ zavpil, ali ljudstvo je mislilo, da se kdo „krega“, zaradi tega je vse obmolknilo. To je glavna, pa resnična stvar.

Politični pregled

26. t. m. so se sešli deželni zbori Pemske, Moravske in Šlezije, Dolenje in Gorenje Avstrije, Solnograške, Koroške in Predarlske.

Delegaciji se zbereti 25. okt. to pot v Budapešti.

Min. Pino, došedši iz Dalmacije na Dunaj, je bil v daljši avdienci sprejet od cesarja.

Kakor smo zadnjič poročali, napravile so povodnji po Tirolskem in Koroškem na milijone

škode in provzročile hudo revščino. Grušč in prod je polja poškodoval po nekkih krajih za vselej, drugod pa za več let. Cesar je podaril sam sto tisuč gl. pomoči in je zaukazal iz državne blagajnice odločiti 500.000 gl. za Tirolsko in 200.000 gl. za Koroško. Od teh zneskov ostane podarjenih Tirolski 200.000 gl., Koroški pa 50.000 gl. Drugi zneski ostanejo brez obresti do l. 1886 in se bodo odplačevali državi od tega leta naprej v 5 enakih obrokih. Min. Taaffe o vsem tem natanče določuje. Darovi se nabirajo tudi drugače po vsem cesarstvu.

O trž. nam. bar. Depretisa govore, da se svoji časti odpove in da pride na njegovo mesto neutralen general. To so pa samo govorice, vsaj za zdaj.

Bismark je zdaj že 20 let minister; dasi je Nemčijo združil, zdi se mu še premalo močno; zato bi rad tudi Rusom nekaj pokrajin odzvel. Morda se speče tudi on enkrat še na stare dni.

Govori se, da se hoče Nemčija zdaj približavati Angležem, to pa bi bilo v škodo Avstriji, kateri dela angleška kupčija velike zapreke v vzhodnih deželah. Bomo videli.

Italijanska le trpi, da se snujejo novi irredentarski časniki; enemu teh hoče v Milanu postati urednik tržašk mladenci, „egreggio giovane“, kakor ga imenuje trž. „Ind.“ V obče pa je videti, da ital. prijateljstvo služi ital. diplomatom samo zato, da se ob avstrijskih mejah utrjujejo in vso vojsko proti nam pomnožujejo.

Car s carsko rodbino ni bil šel h kronanju v Moskvo, kakor se je mislilo, ampak samo k veliki razstavi, katero je 3 dni ogledoval, 1 dan pa vojake. Narod je povsod carsko obitelj pozdravljal z vso udanostjo. Črnogorski knez, tudi od naroda proslavljen, se je vrnil prek Dunaja domu. Carska rodbina je tudi srečno se vrnila v Petersburg.

V Egiptu so napravili Angleži mir in so sklenili s Khedivom neki Angliji ugodno pogodbo, v kateri se je določil protektorat Anglije čez Egipet. Vsled nje priznava khedive pokroviteljstvo angleško; vojaki angleški ostanejo v Aleksandriji, Damietti, Portsajdu, Ismajliji in Suezu. S turškim sultanom se pogaja angleško ministerstvo, naj Angležem prepusti ves Egipet, a ti mu plačajo vsako leto 3 milijone goldinarjev; vrhu tega obljubijo Angleži turško cesarstvo varovati zoper vsako razdelitev; sultan poudbe ni podpisal, Baker-pašo, poturčenega Angleža pa je poslal v Egipet, da uredi z nova egiptovsko vojsko.

Tudi v severni Ameriki so povodnji neizmerne škode napravile.

Poziv! Gorati deželi Tirol in Koroško ste po strašnih elementarnih nezgodah zadeti.

Strašni valovi so se udri li visoko v planjave, hudourniki in reke, ki so se nenavadno narasli, predrli so zabrašnje in jezove ter se izlili čez rodovitna polja, zasuvši jih z gruščem in blatom.

V mnogih mestih in krajih posule so se hiše, ktere je voda, ne pustivši sledu, odnesla. Vse železnice, ceste in mestovi so bili razneseni, več ljudij je žrtvovalo svoje življenje v tem strašnem elementu, večina prebivalcev onih revnih goratih planjav zgubilo je vse imejje ter si rešilo samo golo življenje.

Škoda, napravljena po povodnji, je nepreračunljiva ter žuga ljudstvu onih goratih planjav, v nastopivšem ostrem letnem času silno revščino in pomanjkanje. V pogledu te nenavadne nesreče potrebno je nagle in zdatne pomoči, in našim hudo začetim sodržavljanom bratovske pripomoči.

Zavezno vodstvo avstrijskega društva od Rudečega križa, v zmislu društvenih pravil zavezano, da skrbi tudi o nenavadnih nesrečah o času miru, za naglo in redno pomoč, je določilo, da od ene strani, nemudoma ono podari iz centralnega zaloga znesek od pet tisuč goldinarjev v pomoč potrebnim Tirolcem in Korošcem, od druge strani pa, da toliko samo, kakor po deželnih podpornih društvih in društvih gospej od Rudečega križa, dá napraviti v vseh deželah posebne nabire v prid pomoči potrebnih prebivalcev Tirolskega in Koroškega, po povodnji poškodovanih.

Zarad tega se obračamo z goriko in srčno prošnjo do vseh društev in udov Rudečega križa, kakor tudi do vseh milosrčnih da pošljejo milodare v denarju, perilu in gorki obleki na uradnijo avstrijskega

društva od Rudečega križa na Dunaj I. gosposka ulica 7., ktere dari bomo po porazumljenju deželnih uradnij in društvenih vodstev od Rudečega križa na Tirolskem in Gorotanskem, med nesrečne pomoči potrebne, tamonjih dežel vestne razdelili in izkaz o tem razglasili.

Dunaj, m. septembra 1882.

Zavezno vodstvo
avstrijskega društva od Rud. križa.

Domače stvari.

Monsig. Alojzij dr. Zorn je bil te dni od papeža razglašen (praeconiziran) za škofa poresko-puljskega.

Na **Kostanjevci** bodo praznovali prihodniji teden v ponedeljek, torek in sredo sedemstoletnico rojstva sv. Frančiška serafinskega ali asiškega, ustanovitelja tih duhovnih redov, ki je bil rojen 26. septembra 1182 v mestu Asisi na Italijanskem. Vsak dan bo zajutra ob 6. uri slovenska pridiga in peta maša, popoludne pa italijanska pridiga in blagoslov. Za slovenske pridige so naprošeni č. gg. M. Bolter, J. Bajec in Dr. Gabrijelčič. Udeležniki dobijo odpustke pod pogoji, ki so bili v cerkvah oznanjeni.

Ob enem smo naprošeni oznaniti, da škoda, katero je trpel samostan po znanem požaru, znaša okoli 1000 gl., in da se je za popravo zgorelih shramb do zdaj nabralo nad 300 gl. Ker je torej primanjkljaj v tem oziru znaten, se samostan priporoča bogoljubnim Slovincem za radodarne doneske, katere naj pošljejo ali po ravni poti v samostan ali pa opravištvu „Soče“, ki prejete darove v listu objavi in unesrečencem izroči.

Namestnik admirala in poveljnik vojaške morarice **Pöckh** je dosegel čast admirala ob cesarjevem dohodu v Trst.

Odlikovanje. Ko so cesarju v Trstu o zasačenih bombah in vjetem veloizdajniku Oberdanku v Ronkih poročili, podelil je naravnost iz svoje inicijative vahtmajstru Appolonu srebrni križ za zasluge s krono in žandarju Tomasiniju križ za zasluge. Županu iz Verse je cesar enako podelil zlati križ za zasluge. Vsi trije odlikovanci so pokazali ročnost, hrabrost in patriotski duh pri onem zlodejstvu.

G. Ivan Kos, goriški rojak, pride z dunajskega akad. gimnazija na gimnazijo paziško za profesorja.

V Oseku se je pod železniškim vlakom leseni most podrl, mašina in 6 vagonov je v Dravo padlo, 47 ljudij utonilo, med temi 30 husarjev.

Novo šolske knjige. Tiskala in založila sta „Ig. v. Kleinmayr et Fed. Bamberg“ v Ljubljani 3 nove šolske knjige, te so: **Aritmetika** za nižje gimnazije. Po Močniku (26. natisk) poslovenil J. Celestina I. del. V adbev skladnji latinski. I. del za 3. gim. razred. Sostavil prof. V. Kermavner. **Latinsko-slovenski Slovník** za 3. in 4. gim. razred, izdelan po latinsko-nemškem I. Rožeka. Sodelovali so pri tem oziroma izvornem delu: prof. Kermavner, Pletersnik, Vodušek, Wiesthaler. Knjige so navadne šolske oblike, čednega tiska. Da bi jih le kmalu rabili po vsem Slovenskem!

Nekoliko o nastavi slovenskih čitalnic na Goriškem, oziroma goriške deželne nastave.

Zdaj ko se ljudje mnogo z zastavami pečajo in o njih barvah menijo, zdi se mi primerno, nekaj o tem spregovoriti. Naše ljudstvo je na svojo zastavo ponosno, pa koliko nevolje in zavida je ta že napravila in vzbudila! in po nedolžnem.

Oglejmo si tedaj to zastavo bliže in natanko. Ima-li kaj izdajalskega na sebi, ker jo nekteri zavidajo, ko ptiči čuka? Gotovo ne. Zastava modro-belo-rudeča je naša domača zastava, je zastava poknežene grofije goriške. (Landesfarben der einzelnen Provinzen des österr. gr. Wappen vorkom. Wappen — Herald. Mus.)

Zastave so vzete od barv grbov dežel, ktere zastopajo, tako n. pr. je črno-rumena cesarska, rumeno-rudeča habsburška, rudeče-belo-zelena ogerska, rumeno-rudeče-bela solnograška, belo-rudeča hrvaška, belo-modro-rudeča kranjska, modro-rumena istrijanska itd., po barvah grbov.

Grb poknežene grofije goriške ima pa modro-belo-rudeče barve, kakor se vsak lahko prepriča. Zakaj da sta deželni odbor in namestništvo leta 1875. belo-rudečo zastavo za deželno objavila, je nerazumljivo. Če gospodje niso nič gotovega o tej zadevi vedeli, naj bi se bili na heraldični muzej na Dunaj obrnili, ta bi bil gotovo za Goriško modro-belo-rudečo zastavo uazuanil. Čudno je tudi, zakaj da nekteri gospodje to zastavo zavirajo. Nam Goričanom se nobena druga zastava ne prilaga, in ker so prebivalci na Goriškem skoro samo Slovinci, se podaja slovenskim čitalnicam najbolj ta zastava.

Pa pravijo, da ta modro-belo-rudeča zastava Lahe draži, in da se na nji spotikajo. Modro-belo-rudeča zastava, ker domača, ne more nikogar dražiti.

Kakor ima naša kronovina dva grba, goriški in gradiškanski, bi morale biti tudi za vsak del dežele posebna zastava, in sicer za gradiškanski rumeno-modro-bela (po grbu te grofije). Lahki bi potem imeli svojo zastavo, in bi ne bilo treba po italijanski roke stegavati.

Deželni zbor bi moral to reč popraviti, da se modro-belo-rudeča zastava za goriško in rumeno-modro-bela za gradiškansko deželno zastavo objavi, kakor grbi kažejo. Tako bi se naredil konec zaviram in domatijam, ktere vselej to ljubeznjive zastave napravljajo. Zdi se mi, da bi se tudi po taki poti mir in sprava med dvema narodoma naše kronovine laže napravila, ako bi vsaka naroduost svojo zastavo, Slovenci modro-belo-rudečo, Lahki rumeno-modro-belo zastavo imeh. Obe ste domači in avstrijski.

Življa Avstrija!

Avstrijan.

Poslanice.

V št. 34, 35 in 36 „Soče“ objavlja „Podružnica gospodarskega društva v Ptuj“, da se ji ni posrečilo zvedeti, iz katerih ptujskih vinogradov jaz vino kupujem, pač pa da mnogo ogerskega vina nakupim.

Sramovati bi se društvo moralo svoje lažnjive trditve, ker v moji kleti imam med drugimi vselej tudi prava štajerska vina.

Nočem se pa spuščati v daljšo polemiko, samo to trdim in objavam, da sem mojim naročnikom vselej ptujsko za ptujsko in ogersko za ogersko vino prodajal, kar sami najboljšje vedó. Da ogerskega vina veliko prodam, ne tajim, ker mnogo se po njem prahuje.

Doslej so bili vsi krčmarji z mojim vinom zadovoljni, ker vaelej sem jim le s pošteno vinsko kapljico postregel, in to po kolikor mogoče nizke ceni, s katere si drogi vinotrzci konkurirati ne upajo, in kar njih zavist vzbuja. V dokaz tega evo cene, po katerih tudi sedaj vina, bodisi iz štajerskih ali ogerskih vinogradov prodajam, in zagotavljam, da so popolnoma naravna.

Belo vino leta 1881 po 11 gl. hektoliter
1879 po 16 gl.

Prav sladko belo vino leta 1882 po 16.50 gl. hekt.
Pravo tropinsko žganje po 33 gl. hektoliter
Pravi slivovec po 38 gl.

J. KRAVAGNÁ
v Ptuji (Pettau),
vinotrzec in posestnik.

Javna zahvala.

Od leta 1860 sem po nesreči silno trpel z arad božjasti.

Bolezen ta me je nadlegovala, ker sem bil padei s hišnega, tretjega nadstropja. S prva so se napad ponavljali samo po dvakrat v letu, potem pa od leta 1874 prav hudo po vsak teden. Padal sem brez zavesti, škodoval sem si jezik in peniti se mi je začelo s krvjo v ustih, takó da sem bil zares prav po bit človek.

Vsi pomočki, katere smo starši in jaz porabili, ni so nič zdali. Potem pa sem izvedel leta 1879 naslov gospoda dr. Silvija Boas-a od bolnika Hochmanna iz Karlsburga (v Sedmograskem), ki, kakor so mi povedali, je bil ozdravljen od božjasti po gospodu dr. Boas-u. Vsled tega sem prosil pismeno gospoda dr. Boas-a, da bi me začel zdraviti po svoji čudoviti metodi. Hvala Bogu, to je bila največa sreča, ktere sem mogel biti deležen; kajti zdaj živim zopet zdravo življenje.

Eno leto je že, odkar me božjast ni napadala, čutim se v obče kot prerofjenega na vsako stran, kot najzdravčji človek.

Iz hvaležnosti potoval sem ta mesec k gospodu dr. Boas-u in sem mu izkazal osebo svojo hvaležnost. Naj se pač obrnejo vsi, ki trpé zaradi krča ali nervoznosti, v božjem imenu zaupno do g. dr. Boas-a.

Josip Gáspár,
zasebnik.

Josip Gáspár
Kronstadt.

Da je gospod Josip Gáspár to izjavo tukaj storil uradno in lastnoročno podpisal, se potrjuje.

Kronstadt, 31. oktobra 1881
Za mestno glavarstvo
Aleksander Szaboz,
policijski komisar.

Pečat
mestnega glavarstva
Kronstadt.

Javna zahvala.

Štejem si v sveto dolžnost, da izrečem po tej proti najprisrčnejši zahvali gospodu Dr. Al. Rojcu, ki me je po srečni operaciji rešil gotove smrti zaradi gnojenja v čevah, ki je bilo nastalo kot nasledek hudega mačuha, ter da ga prav gorko priporočam vsem, ki potrebujejo zdravniške pomoči.

V Kviškem, 20. septembra 1882.

TOMAŽIČ ŠTEFAN, štajnar.

Tiskavnice (vinske prese)

rajinovje sestave, potrebujejo malo prostora, tiskajo s podvojeno naglo. stjo proti prejšnjim tiskavnicam, so ročne, trdno in trajno sestavljene, es izdelujejo najmanjšo do največo velikosti za velike vinorejce. Garancija, pričevala od 1000 že izdelanih tiskavnic. Pisane podobe in cene na zahtovo brezplačno in fr. sko. Grozdni mlini najnovejše sestave. Naredbe naj se podvižejo, F. MATTARTE & Co. na Dunaji II, Praterstrasse 66. Parik in Frankfurt a. M.

POZOR!

Božjast.

Oni, ki bolehaže zaradi krča ali živcev, in vsi ki se zanimajo za take bolezni in iščejo gotovega zdravila, naj si zaupno priskrbe brošuro dr. Boas-a.

Brezplačno in franco jo razpošilja

DR. BOAS

Paris, Avenue Kléber, 10
Champs-Élysées.

Bela Parlagi, prej firma Brachfeld et Wellisch München, zdá Paris Avenue Wagram, 29 ne razpošiljajo več moje brošure ker sem jim jo odtegnil.

Svojim prijateljem!

Kdor hoče kupiti izvrstno naravno dolenjsko, štajersko ali hrvaško vino novo ali staro, dolenjsko pravo slivovko itd, naj se blagovoli obrniti do Goričanom dobro poznatega

Toneta Ferfila,
Krško (na Dolenjskem).

A. Bein-ovi

STRELOVODI

za poslopja, zvonike, ladje i. t. d. iz netaljive tvarine, od visoke vlade povlašeni, imajo pred družimi prednost v tem, da jih ni treba nikdar popravljati, ker po g. Adolfu Bein-u sestavljena tvarina nikdar ne rujava, med tem ko je treba pri navadnih vrhe večkrat pozlatiti, in dalje v tem, da so cenejši od navadnih železnih.

Cena (franko v Gorici):

Vsak drog za na vrh strehe pri poslopih z vso dotično pripravo vred stane . . . 24 gl. Krajši drogi za na zvonike, ladje i. t. d. le 20 gl.

Pletene vrvi iz kotlovine ali drota, katere nadomestujejo odvodne droge, po debelosti od 25 kr. do 1 gl. 50 kr. za vsak meter.

NB. Pri naročbah naj se blagovoli naznaniti strelovodova izmera (dimenzija).

Edini pooblaščenec za izdelovanje in izpeljavo teh strelovodov je

g. Ant. Polli

v Gorici, „Corso Francesco Giuseppe“, št. 56.

Francosko žganje s soljo

(Eau de vie de France) Franzbrantwein mit Salz napravil pod nadzorstvom po izvirnem predpisu iznajdnika Viljema Lee-ja

G. CRISTOFOLETTI

To zdravilo, katero sem jaz napravil, pomaga brž, prej kot katero drugo, proti zunanemu in notranjemu vnetju opeklinam in speklinam, proti novim napadom, nedežju, rakom, dristi, natoku krvi v glavo za obvarovanje zobov, proti otiski, dissenteriji, bolečinam, na obrazu, v ušesih, v glavi, zlati žilim, urzlici, ozebkom, putiki, neprebavnosti, bolečinam na jetrih, na očeh, zastarelim ranam, vpičenju osnema in mušičnemu skrznjaku, kurdeju, žovam in omotici.

Veliko spričeval imamo, ki potrjujejo moč tega izvrstne ga sdravila.

V 70. letu svoje starosti sem si popolnoma ozdravil prste na rokah s francoskim žganjem in soljo.

G. Senitsky, c. k. finančni komisar I. r.

Z Vašim francoskim žganjem s soljo sem dosegel najboljšje vspehe, za katere se Vam neskočno zahvaljujem

Alojs lobučar, župnik in dekan v pokoji.

Prodaja se v izvornih boteljkih po 40 kr. samo pri G. Cristofolletti-ji, lekarju in c. k. dvornem priskrbniku v Gorici na Travniku 14. pri Skofiji.

Dunaj. Pariz. London.

Čujte, glejte in strmite!

Skupno oskrbništvu velike tovarne za anglo-britansko srebro, ki je prišla na kant, prodaja vse blagu zelo pod cenilno vrednostjo. Proti vpošiljavi zneska ali 1 oti podvzetju 8-60 gl. dobi se izvrstna mizna posoda iz prečnega anglo-britanskega srebra (ki je stara prej 40 gl.), in vsak, ki se na njo naroči, dobi pismeno garancijo za 10 let, da ostane posopa bela.
6 miznih nožev s fino jekleno ostrino,
6 vilic iz pravega anglo-brit. srebra iz enega kosa
6 miznih močnih žlic iz anglo-brit. srebra,
6 f. žlic za kavo iz anglo-brit. srebra,
1 äib. zjemalnica za juho iz anglo-brit. srebra,
6 nožnih podlog iz anglo-brit. srebra,
1 močna zajemalnica za mleko iz anglo-brit. srebra
1 fina posoda za poper ali slakor,
8 fino izdelanih miznih tas,
6 lepih, močnih jajčnih kozarec,
6 finih jajčnih žlic iz anglo-brit. srebra,
1 Krasna sreberna tase 80 cm. dolga
1 čajnik prve vrste,
2 krasna dvoranska mizna svečnika.
64 komadov.

Dokaz, da moj oglas

ni slepaesk

se javno zavežem, blago nazaj vzeti, če ne ugaja. Čistilni prah za zgornje posodo se dobi pri meni škatljica po 15 kr.

Kdor hoče torej imeti dobro in pravo blago, ne pa sleparije, naj pošlje zaupno, dokler ga je še kaj, z naslovom

J. H. RABINOVICZ, Wien,

Centralni-Depot der Anglo-Brit. Silberfabrik II.

Schiffamtsgasse 20 a.

Čistilni hral za to posodo, škatljica po 15 kr.

Obleka za gospode, dečke in otroke.

Vedno gotova obleka na izbiro.

Za

JESENSKI IN ZIMSKI ČAS.

Za gospode, dečke in otroke

zgoranja sukuje od 9—25 gold., cela zimska obleka od 12—35 gold., zimska suknja od 12—40 gold., zimске hlače od 3.25—14 gold., cela obleka za dečke od 6—14 gold., cela obleka za otroke od 2—10 gold., zaprti plašč Sacco od 5.50—16 gold., ogrinjalo za v hiši od 8.50—16 gold., suknja za štacno od 5.50—14 gold., plašč za štacno od 10.50—20 gold., nepremočljiv deževni plašč od 12—17 gold., za dečke od 2—3 gold., gomaše od 1.20—3 gold.

Za gospé.

plašč za dež od 6—12 gold., zaprti plašč. Sacco od 5—12 gold., zimska ogrinjalka od 8—30 gold., zimska jopa dolman od 13—40 gold., nepremočljiv plašč za deklino od 3—10 gold.

Ignacij Steiner v Gorici

nasproti nadškofijski palači

Pri njem je tudi velika zaloga vsakovratne domače in tuje robe. Za lepo in trdno izvršitev naročil daje poročstvo.

Oprava za gospé

Bergerjevo medicinsko

MILO IZ SMOLE (THEERSEIFE).

Priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se skoro v vsch evropskih državah s sijajnim vspehom proti vsakovrstni nečistosti na polti,

osebno proti kroničnim in luskinastim lišajem, hrastam, nalezljivim hrastam, proti rudečemu nosu, ozebljimi, potanju nog, prhljaju na glavi in bradi.

Bergerjevo milo iz smole ima 40% smole iz lesa, n se bistveno razločuje od vseh drugih smol, ki se prodajajo. — Da se prekanjanju izogne, zahtevaj določno Bergerjevo milo iz smole in glej na znani zavitek. V dolgih in hudih poltnih boleznih rabi se z vspehom na mestu mila iz smole Bergerjevo med smolnato-žvepleno milo; kdor bi hotel imeti rajši to, naj zahtevo edino Bergerjevo smolnato žvepleno milo, ker zunanja ponarejanja so brezvspešni izdelki. — Kot neostro milo iz smole za odstranjenje nečistosti na polti, zoper hsasto na polti in glavi otrok, kakor kot neprekosljivo kosmetično milo za vmivanje in kopanje za vsakdanje rabo rabi:

Bergerjevo glicerina. milo iz smole,
ki ima 35% glicerine in je fino perfumano.

Cena za komad vsake vrste 35 kr. z brovno vred.

Glavni razpošiljavec: lekarnar G. Hell v Opavu. Glavna zaloga za Gorico pri gg. lekarnarj. F. Cristofolletti (Zanetti) in A. Franzoni.